

Ennakointikamarin selvitys ammattillisesta koulutuksesta

Seppo Laakso, Kaupunkitutkimus TA
11/2022

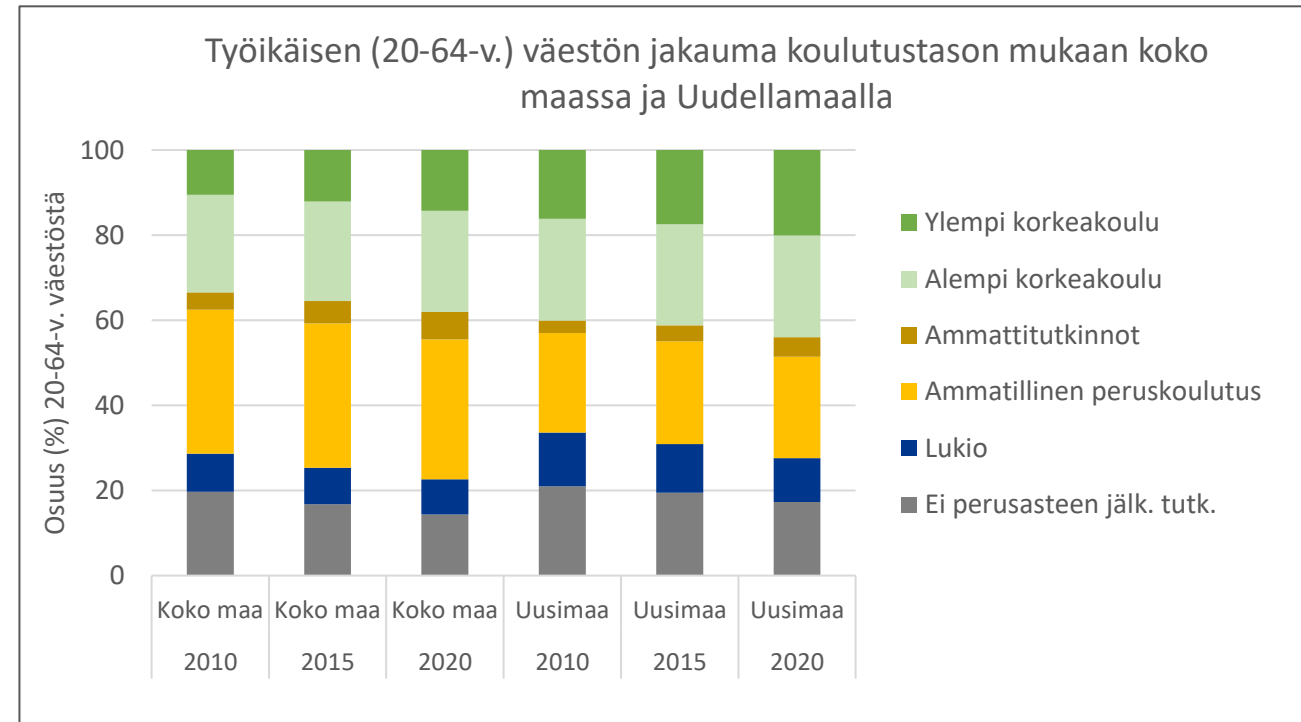
Teemat

- Väestön koulutusrakenne ja ammatillisen koulutuksen osuus
- Ammatillisen koulutuksen opiskelijat ja Uudenmaan osuus
- Ammatillisen koulutuksen opintoalat ja työllistyminen eri opintoaloilla
- Opiskelijoiden ikäjakauma
- Pääasiallinen toiminta ja työllistyminen tutkinnon jälkeen tutkintotyypeittäin
- Opiskelijoiden kielijakauma ja englanninkielinen opetus
- Yhteenvetoa ja johtopäätöksiä

Väestön koulutus rakenne: Koulutustason jakauma ja muutos 2010-luvulla

- Uudellamaalla, kuten koko maassa, ylempien korkeakoulututkintojen suorittaneiden osuus työkäisistä on kasvanut 2010-luvulla. Uudellamaalla osuus on 6 %-yksikköä korkeampi kuin koko maassa v. 2020.
- Alempien korkeakoulututkintojen osuus on pysynyt samalla tasolla, mutta tutkintoryhmän sisällä on tapahtunut muutoksia yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja opistojen järjestelmämuutosten vuoksi. Osuudessa ei ole oleellista eroa Uudenmaan ja koko maan välillä.
- Ammatillisen peruskoulutuksen suorittaneiden osuus on pysynyt 2010-luvulla samalla tasolla Uudellamaalla ja koko maassa, mutta ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osuus on kasvanut tuntuvasti.
- Ammatillinen koulutus on huomattavasti yleisempää muualla maassa kuin Uudellamaalla: koko maan ja Uudenmaan välinen ero ammatillisen peruskoulutuksen osuudessa on 9 %-yksikköä ja ammattitutkinnoissa 2 %-yksikköä v. 2020.
- Lukiokoulutuksen osuus korkeimpana tutkintona on supistunut tuntuvasti Uudellamaalla ja jonkin verran myös koko maassa. Osuus on Uudellamaalla 2 %-yksikköä suurempi kuin koko maassa, mutta ero on supistunut 2010-luvulla.
- Perusasteen tutkintoa vaille olevien osuus on supistunut tuntuvasti koko maassa ja jonkin verran myös Uudellamaalla 2010-luvulla. Osuus on 3 %-yksikköä korkeampi Uudellamaalla kuin koko maassa v. 2020.

Lähde: Vipunen

Tutkintojen ryhmittely:

- Ammattitutkinnot: ammatti- ja erikoisammattitutkinto
 - Alempi korkeakoulututkinto: opistoaste, ammatillinen korkea-aste, ammattikorkeakoulu, alempi korkeakoulututkinto
 - Ylempi korkeakoulututkinto: ylempi korkeakoulu, lääkärin erikoistumiskoulutus, lisensiaatti, tohtori
- Ilman perusasteen tutkintoa oleviin kuuluu paljon ulkomaalaistaustaisia asukkaita, joiden muissa maissa suoritetuista tutkinnoista ei ole tietoa lähteenä olevassa Suomen tutkintorekisterissä. Ulkomaalaistaustaisten suuri osuus ja nopea kasvu Uudellamaalla selittää osittain osuuden korkeutta ja hidasta supistumista sekä eroa koko maahan verrattuna.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ikäjakauma

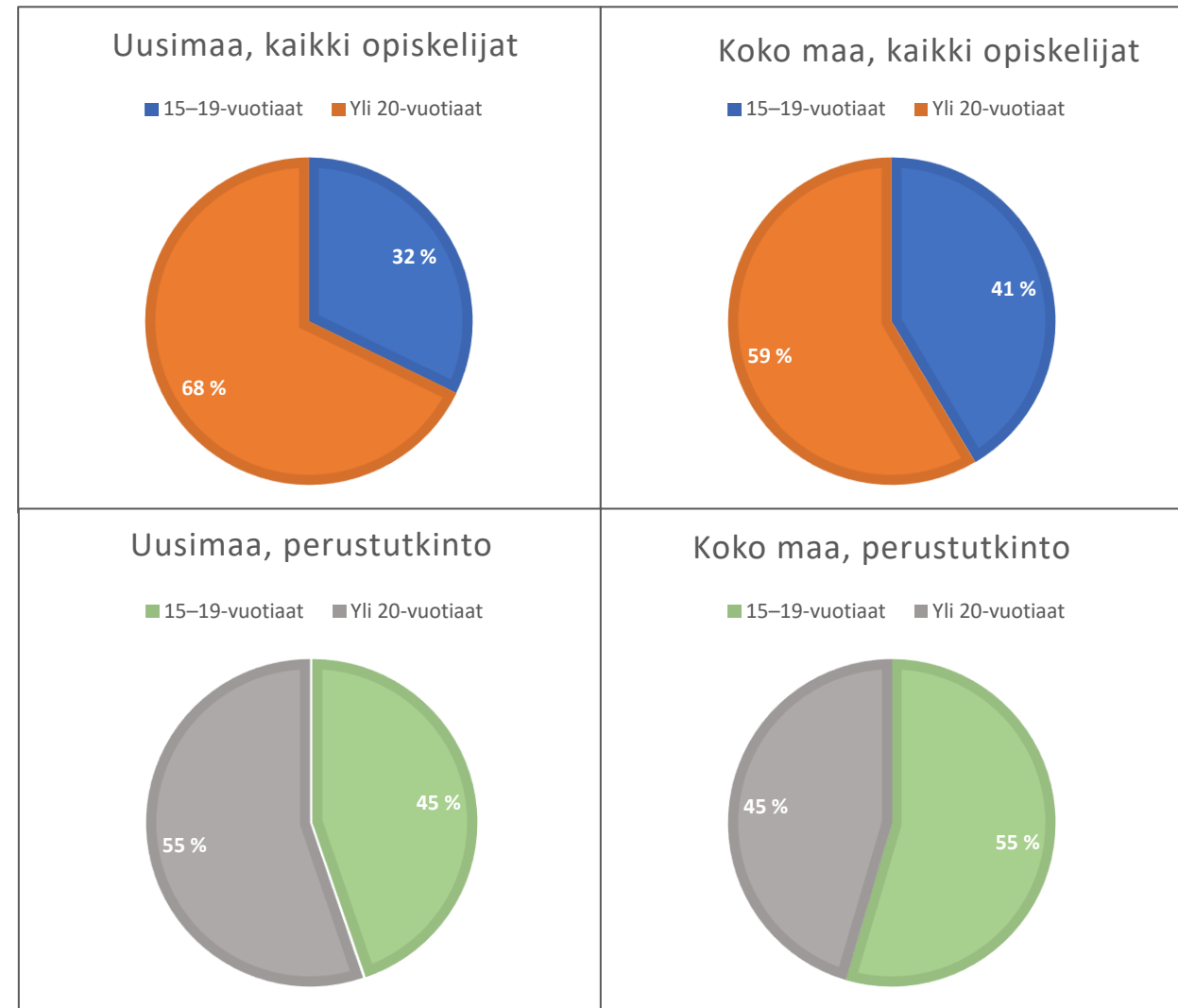
- Opetushallinnon alaisen ammattikoulutuksen opiskelijoiden suurin ikäryhmä koostuu 15-19-vuotiaista.
- Uudellamaalla tämän ikäryhmän osuus on 32 % kaikista opiskelijoista ja 45 % ammatillisen perustutkinnon opiskelijoista.
- Koko maassa vastaavat osuudet ovat noin 10 %-yksikköä suuremmat.
- Yli 30-vuotiaiden osuus perustutkintoa suorittavista opiskelijoista on noussut Uudellamaalla 7 %-yksikköä vuosina 2015 – 2021.

Lähde: Vipunen.

Rajaukset:

- Hallinnonala Opetushallinto, pl. Työllisyyskoulutus
- Koko tutkinto (ei osatutkintoja)
- Kaikki opiskelijat: kaikki ammatilliset tutkinnot

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ikäjakauma Uudellamaalla ja koko maassa v. 2021

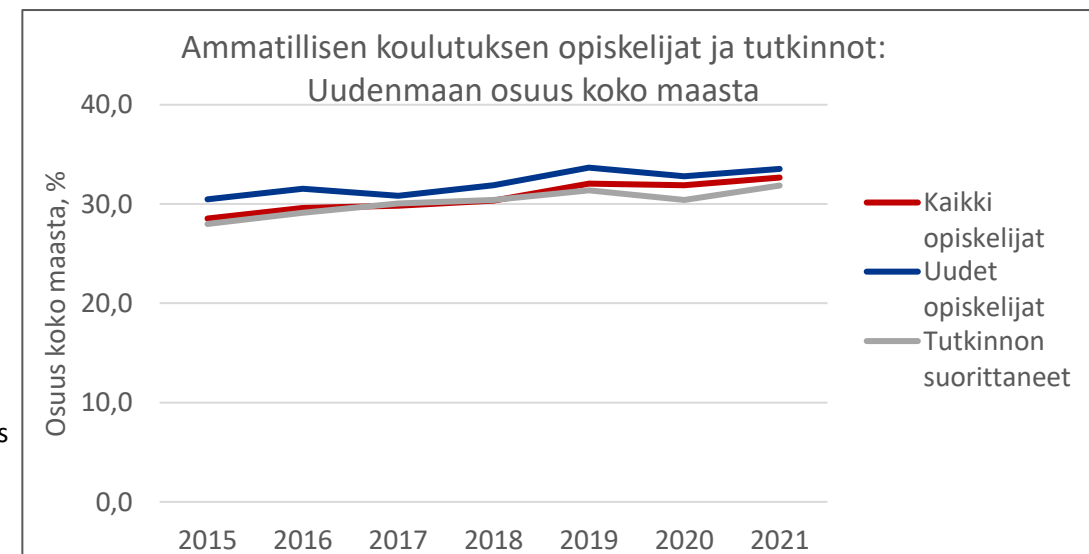
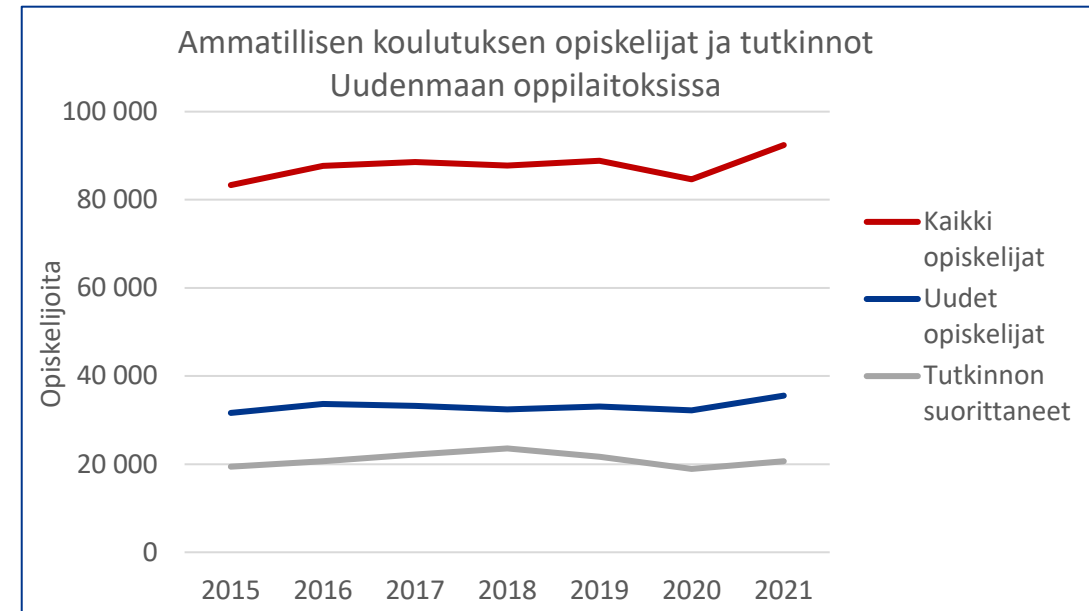
Ammatillisen koulutuksen opiskelijat ja tutkinnot

- Opetushallinnon alaiseen ammattikoulutukseen otettiin Uudellamaalla 35 500 ja koko maassa 106 000 uutta opiskelijaa vuonna 2021. Kaikkiaan opiskelijoita oli Uudellamaalla 92 500 ja koko maassa 283 000.
- Uudellamaalla opiskelijamäärät ovat olleet melko vakaasti samalla tasolla 2010-luvun puolivälin jälkeen, kuitenkin v. 2020 opiskelijoiden ja tutkintojen määrä laski. Koronapandemia aiheutti yleisesti viivästyksiä opintoihin sekä lisäsi jonkin verran opintojen keskeyttämistä.
- Opiskelijamäärä kääntyi nousuun v. 2021. Tähän vaikutti uusi oppivelvollisuuslaki, jolla oppivelvollisuutta jatkettiin 18 ikävuoteen asti. Laki tuli voimaan 1.8.2021.
- Koko maassa ammattikoulutuksen opiskelijamäärä ja uusien opiskelijoiden määrä laskivat huomattavasti vuodesta 2017 vuoteen 2020, mutta luvut kääntyivät nousuun vuonna 2021.
- Uudenmaan osuus koko maan uusista opiskelijoista oli 33,5 %, kaikista opiskelijoista 32,7 % ja tutkinnoista 31,9 % vuonna 2021. Osuudet vastaavat suunnilleen Uudenmaan opiskeluikäisten nuorten aikuisten osuutta. Uudenmaan osuus Suomen väestöstä oli 31 % ja pääasiallisesta opiskelijaryhmästä 16-29-vuotiaista 33 % vuonna 2021.
- Uusia opiskelijoita oli 37 % kaikista opiskelijoista ja tutkintojen suhde opiskelijamäärään oli 23 % koko maassa vuonna 2021. Osuudet olivat lähes samat Uudellamaalla. Osuudet ovat pysyneet lähes muuttumattomina vuodesta 2015.

Lähde: Vipunen.

Rajaukset:

- Hallinnonala Opetushallinto, pl. Työllisyyskoulutus
- Koko tutkinto (ei osatutkintoja)
- Ammatillinen perustutkinto sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinto

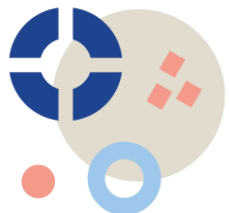
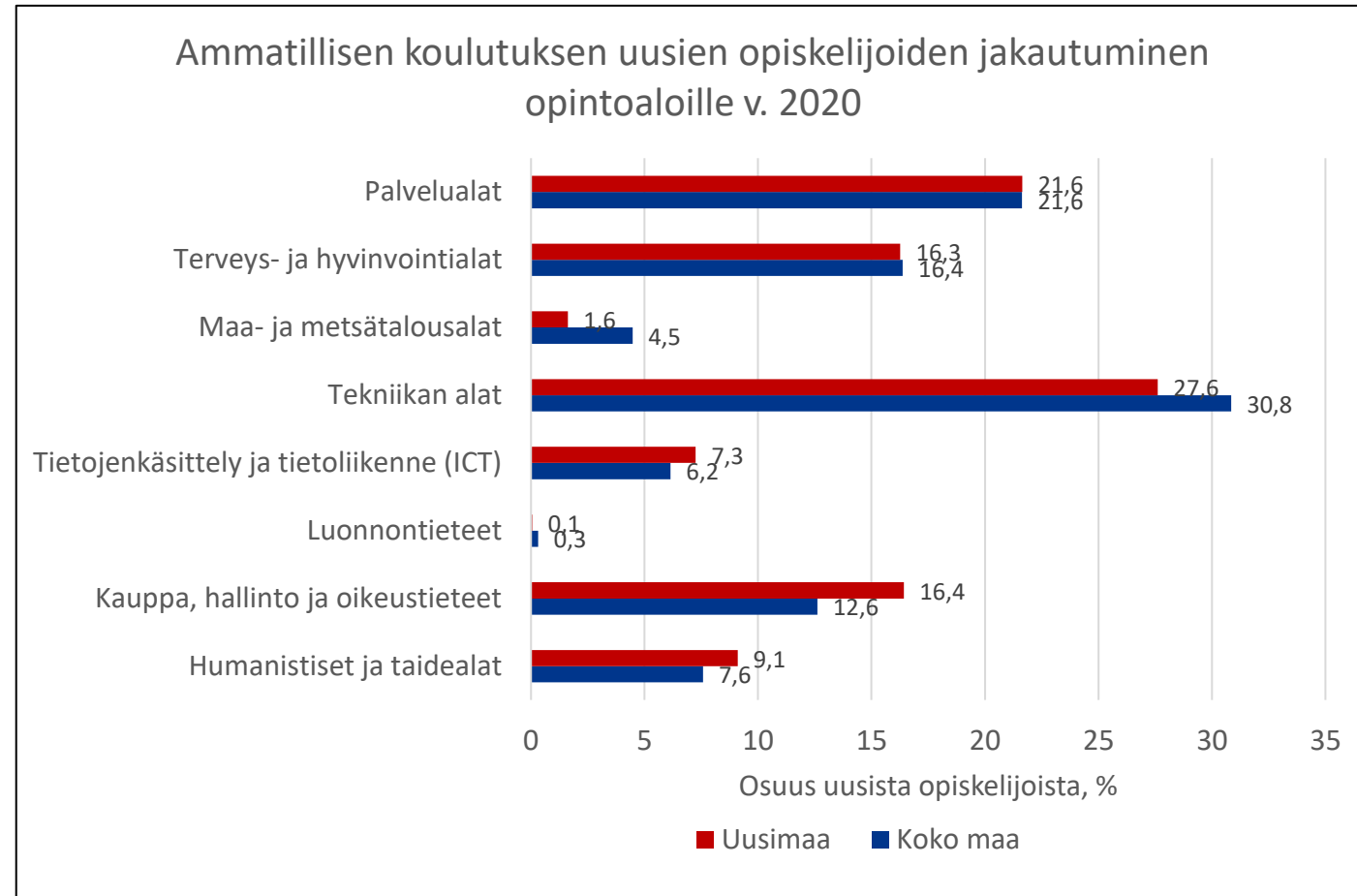
Ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden opintoalat

- Ammatillisen koulutuksen suurimmat opiskelualat valtakunnallisesti ovat tekniikan alat (31 %), palvelualat (22 %), terveys- ja hyvinvointialat (16 %) sekä kauppa & hallinto & oikeustieteet (13 %).
- Uudellamaalla jakauma poikkeaa jonkin verran valtakunnallisesta: tekniikan alojen sekä maa- ja metsätalouden osuudet ovat useita prosenttiyksiköitä alemmat kuin valtakunnallisesti. Vastaavasti kauppa & hallinto & oikeustieteiden, humanististen ja taidealojen sekä tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen osuudet ovat korkeampia kuin koko maassa.

Lähde: Tilastokeskus. Koulutustilasto, opintojen kulku

Rajaukset:

- tilastovuosi: 2020
- Rajaus: ammatillinen koulutus
- Koulutuksen alue: SF, UM

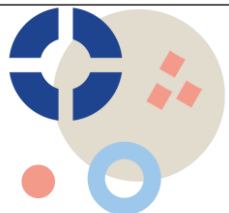
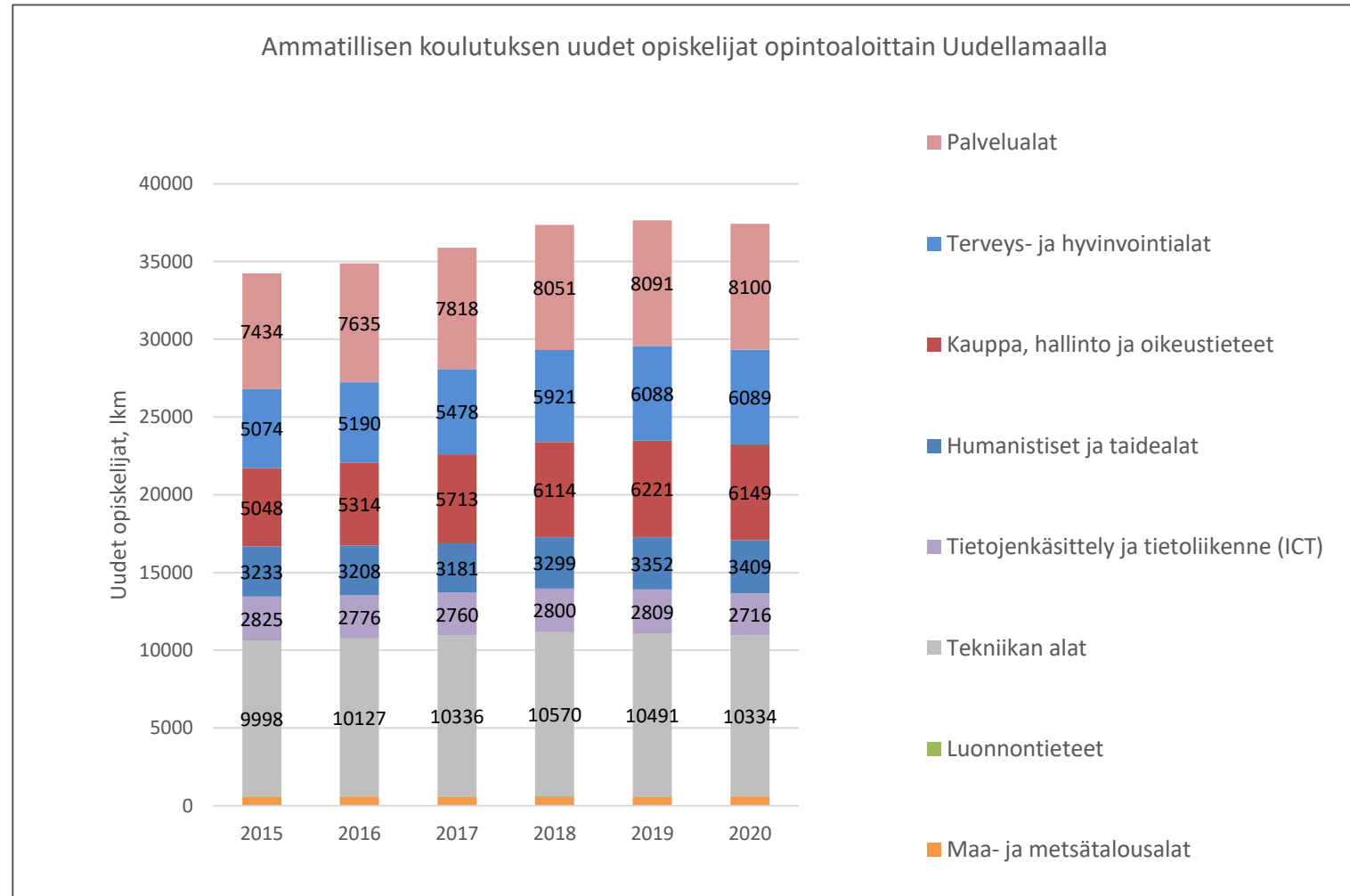

Ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden opintoalat

- Uudellamaalla ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden määrä kasvoi vuodesta 2015 vuoteen 2020. Eniten lisääntyivät kaupan, hallinnon ja oikeustieteiden sekä terveys- ja hyvinvointialojen opiskelupaikat ja uudet opiskelijat, kasvua yli viidennes. Palvelualojen uudet opiskelijat lisääntyivät lähes kymmenyksen.

Lähde: Tilastokeskus. Koulutustilasto, opintojen kulku
Rajaukset:

- tilastovuosi: 2015-2020
- Rajaus: ammatillinen koulutus, uudet opiskelijat
- Koulutuksen alue: SF, UM

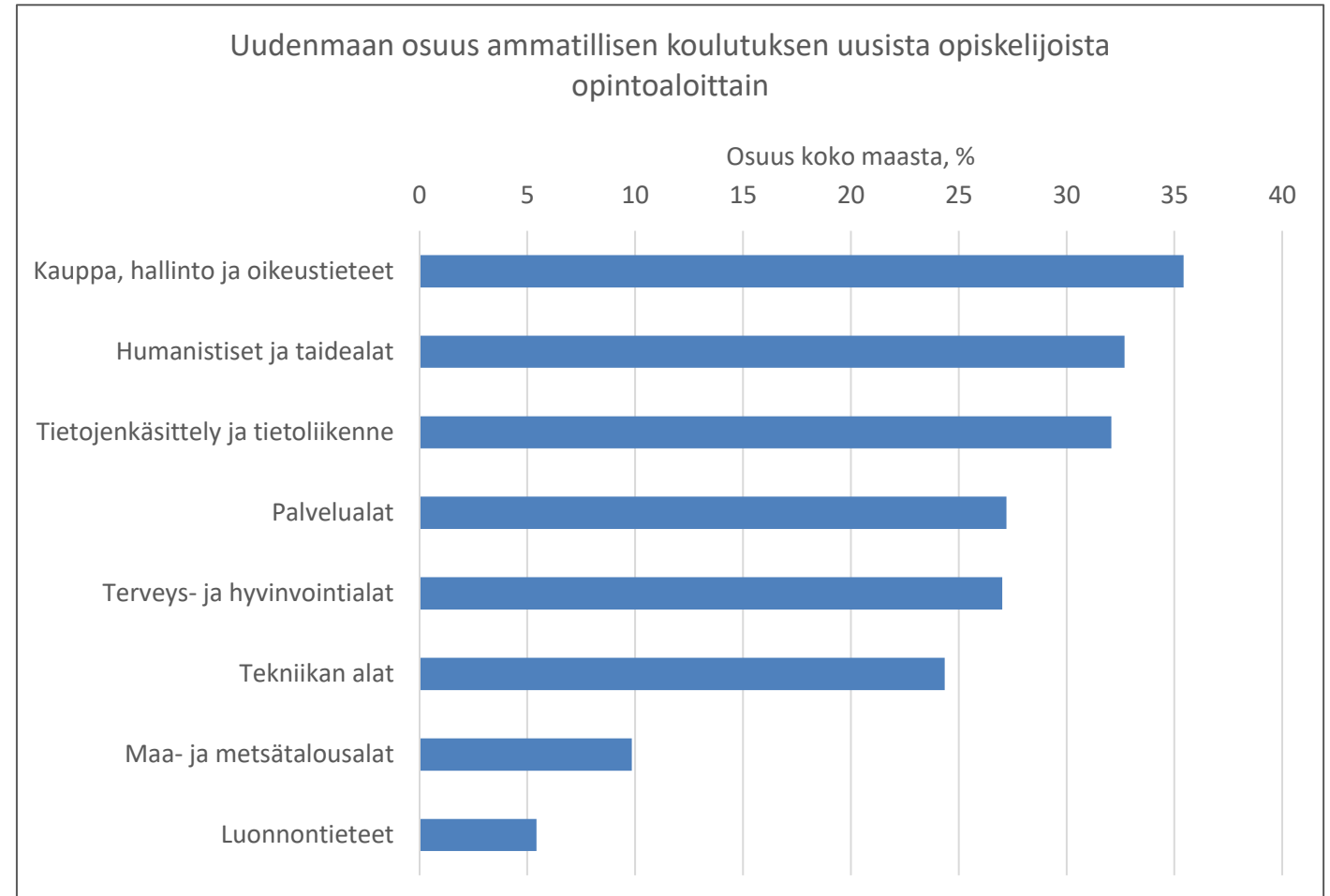

Ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden opintoalat

- Uudenmaan osuus koko maan uusista opiskelijoista oli korkein kaupan, hallinnon ja oikeustieteiden, humanististen ja taidealojen sekä tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen opintoaloilla.

Lähde: Tilastokeskus. Koulutustilasto, opintojen kulku
Rajaukset:

- tilastovuosi: 2015-2020
- Rajaus: ammatillinen koulutus, uudet opiskelijat
- Koulutuksen alue: SF, UM

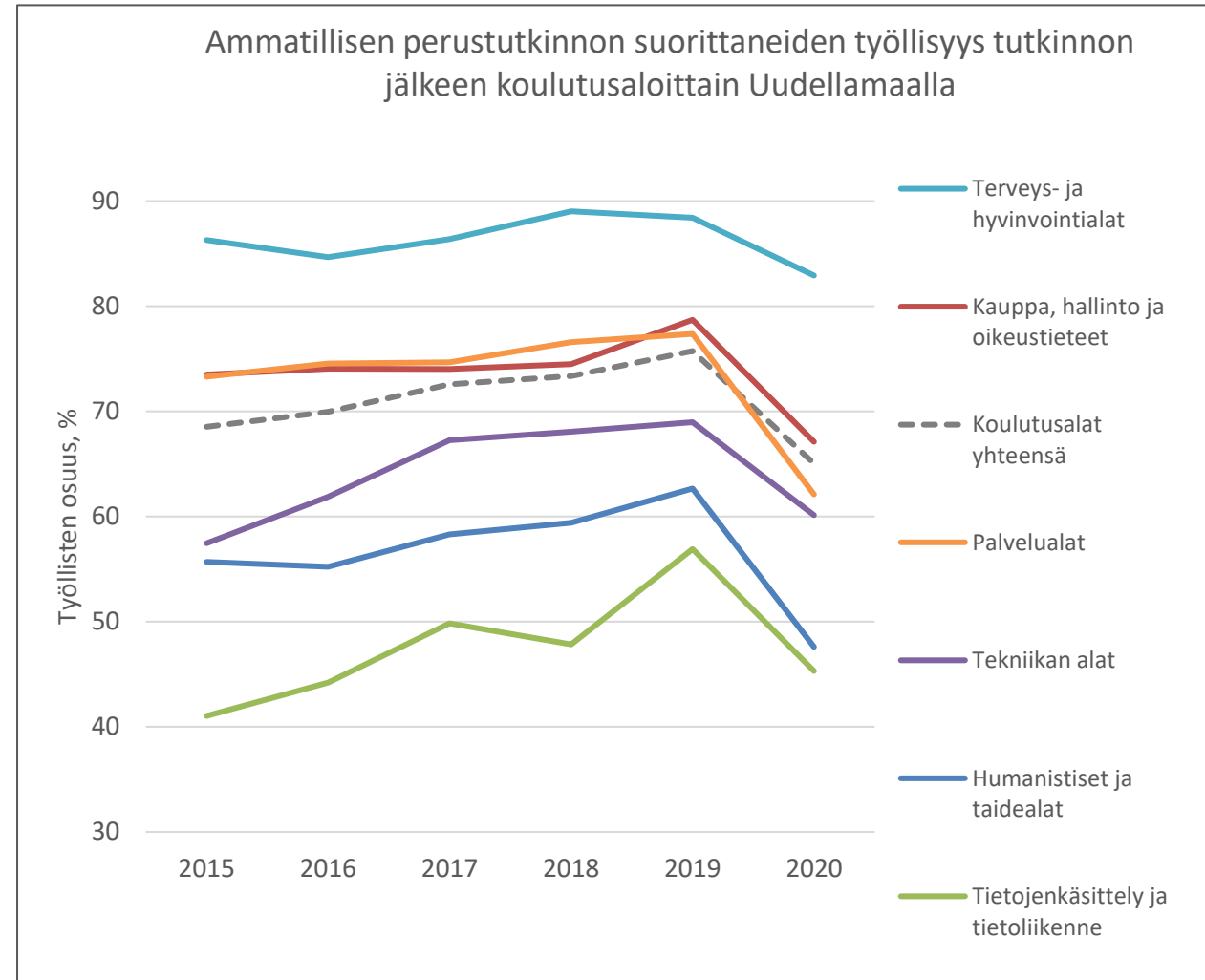
Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistyminen eri opintoaloilla

- Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllisyys kasvoi 2010-luvun jälkipuolella vuoteen 2019 asti lähes kaikilla koulutusaloilla. Tutkinnon jälkeinen työllisyys kääntyi laskuun jokaisella alalla pandemiavuonna 2020. Trendit ovat samankaltaiset Uudellamaalla (kuva) ja koko maassa.
- Koulutusalojen väliset erot työllistymisessä ovat todella suuret. Terveys- ja hyvinvointialoilla työllisten osuus tutkinnon suorittaneista oli enimmillään lähes 90 % Uudellamaalla. Kaikkien alojen yhteenlaskettu työllisyysaste oli korkeimmillaan 76 % ja alimmillaan 65 %.
- Kaupan, hallinnon ja oikeustieteiden sekä palvelualojen aloilta valmistuneiden työllisyys seurasi keskimääräistä trendiä.
- Heikoimmin työllistyivät tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen alalta (57 % v. 2019) sekä humanististen ja taideaineiden alalta valmistuneet (63 % v. 2019). Näillä aloilla tutkinnon jälkeen siirryttiin opiskelemaan lisää tai jäätiin työttömäksi keskimääräistä yleisemmin.

Lähde: Tilastokeskus. Koulutustilasto, sijoittuminen opintojen jälkeen

Rajaukset:

- tilastovuosi: 2015-2020
- Rajaus: ammatillinen koulutus, perustutkinnon suorittaneet
- Pääasiallinen toiminta vuosi valmistumisen jälkeen
- Työlliset: päätoimisesti ja opiskelun ohessa työssäkäyvät
- Koulutuksen alue: SF, UM

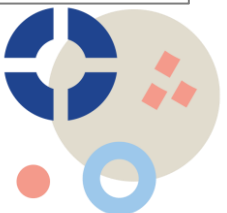
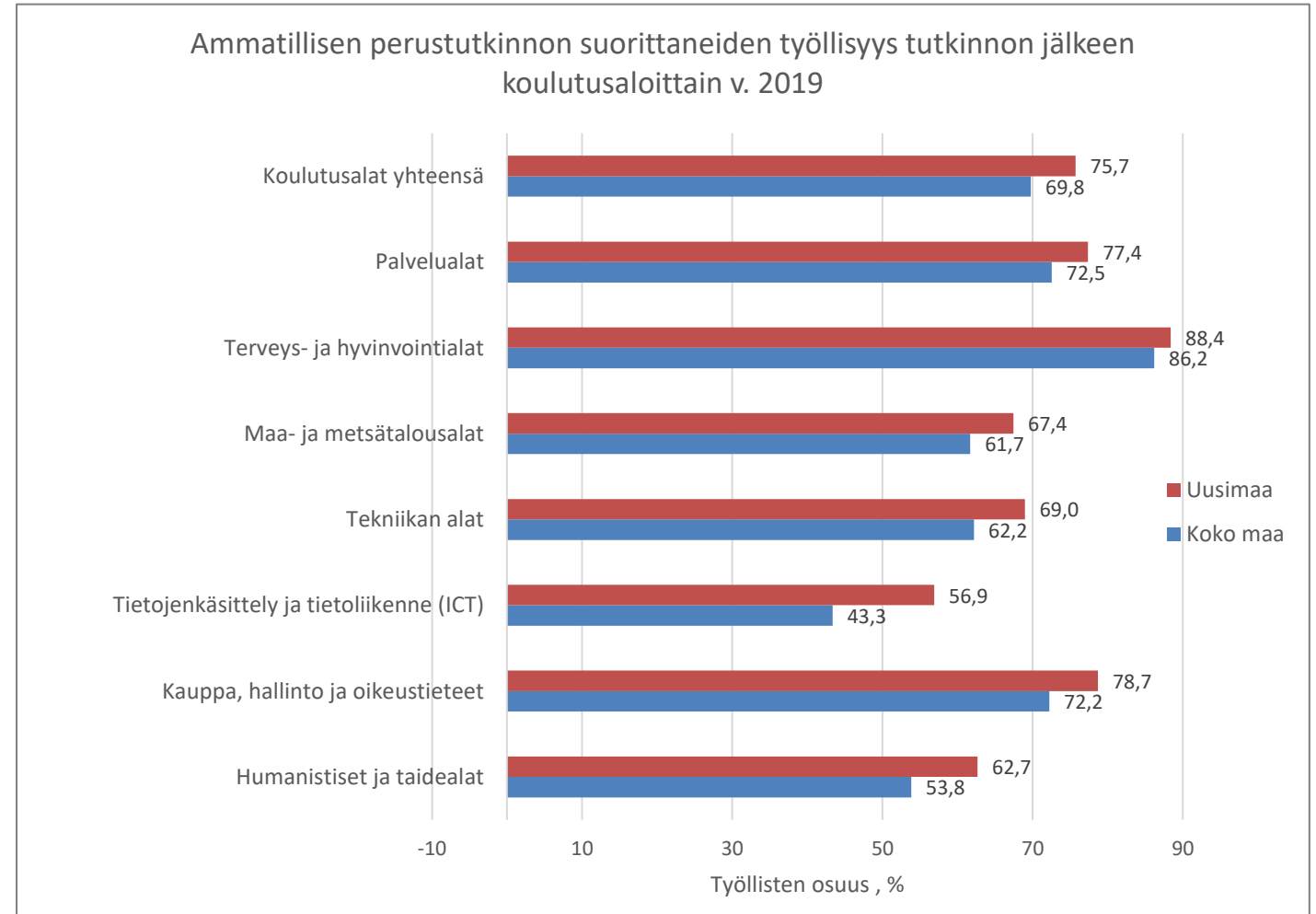
Ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistyminen eri opintoaloilla

- Työllistymisaste on kaikilla koulutusaloilla korkeampi Uudellamaalla kuin koko maassa. Ero oli keskimäärin 6 %-yksikköä vuonna 2019.
- Koulutusalojen väliset työllistymiserot olivat samansuuntaiset koko maassa ja Uudellamaalla.

Lähde: Tilastokeskus. Koulutustilasto, sijoittuminen opintojen jälkeen

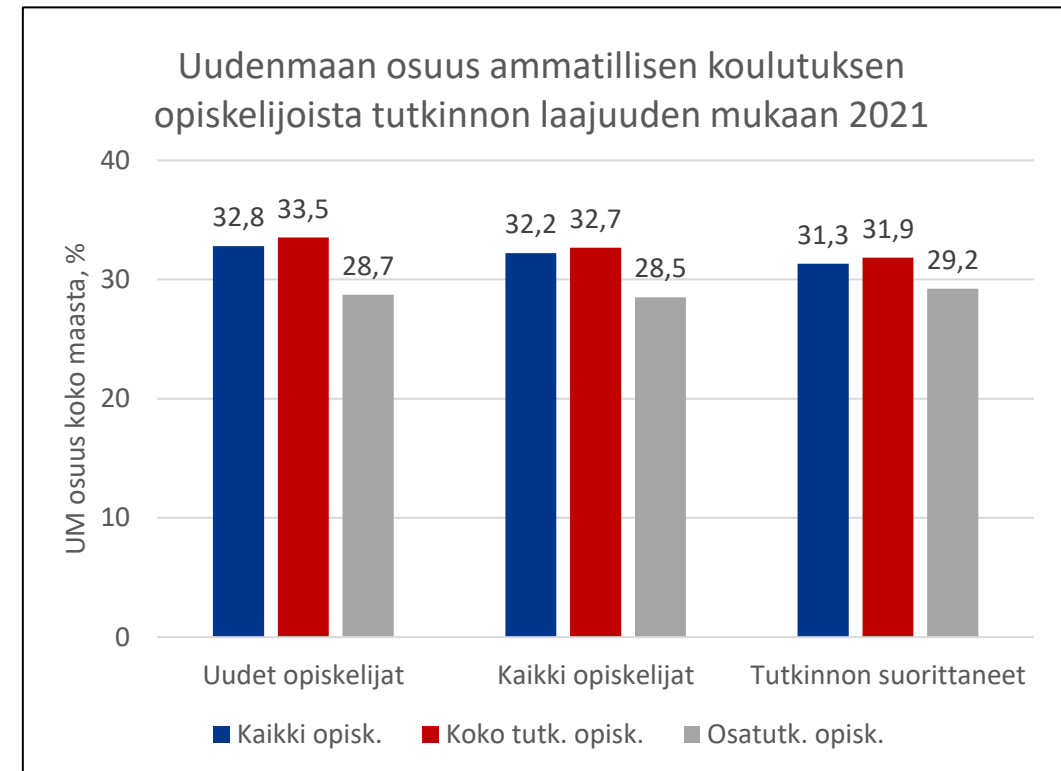
Rajaukset:

- tilastovuosi: 2015-2020
- Rajaus: ammatillinen koulutus, perustutkinnon suorittaneet
- Pääasiallinen toiminta vuosi valmistumisen jälkeen
- Työlliset: päätoimisesti ja opiskelun ohessa työssäkäyvät
- Koulutuksen alue: SF, UM

Ammatillisen koulutuksen opiskelijat ja tutkinnot tutkinnon laajuuden mukaan

- Opetushallinnon alaisen (pl. työvoimakoulutus) ammattikoulutukseen otettiin koko maassa 125 300 uutta opiskelijaa v. 2021. Kaikkiaan opiskelijoita oli 317 600 ja tutkinnon suoritti 81 100 opiskelijaa. Määrät kasvoivat huomattavasti edellisestä vuodesta, osin oppivelvollisuuslain uudistuksen vuoksi.
- Ammattioppilaitosten opiskelijoista 91 % opiskeli koko tutkintoa ja 11 % osatutkintoa koko maassa. Uusilla opiskelijoilla ja tutkinnon suorittaneilla osatutkintojen osuus oli korkeampi kuin kaikilla opiskelijoilla.
- Uudellamaalla osatutkintojen suorittavien osuus oli jonkin verran alempi kuin koko maassa.
- Uusia opiskelijoita oli 39 % kaikista opiskelijoista v. 2021. Tutkintojen suhde opiskelijamäärään oli 26 %. Osuudet olivat lähes samat Uudellamaalla.
- Osatutkintoa opiskelevia uusia opiskelijoita oli 55 % kaikista osatutkinnon opiskelijoista. Tutkintojen vastaava suhdeluku oli 46 %. Uudenmaan osuudet eivät poikenneet oleellisesti koko maasta. Osatutkintojen opiskeluaika on lyhyempi kuin koko tutkintojen, mikä selittää korkeampia osuuksia.

Lähde: Vipunen.

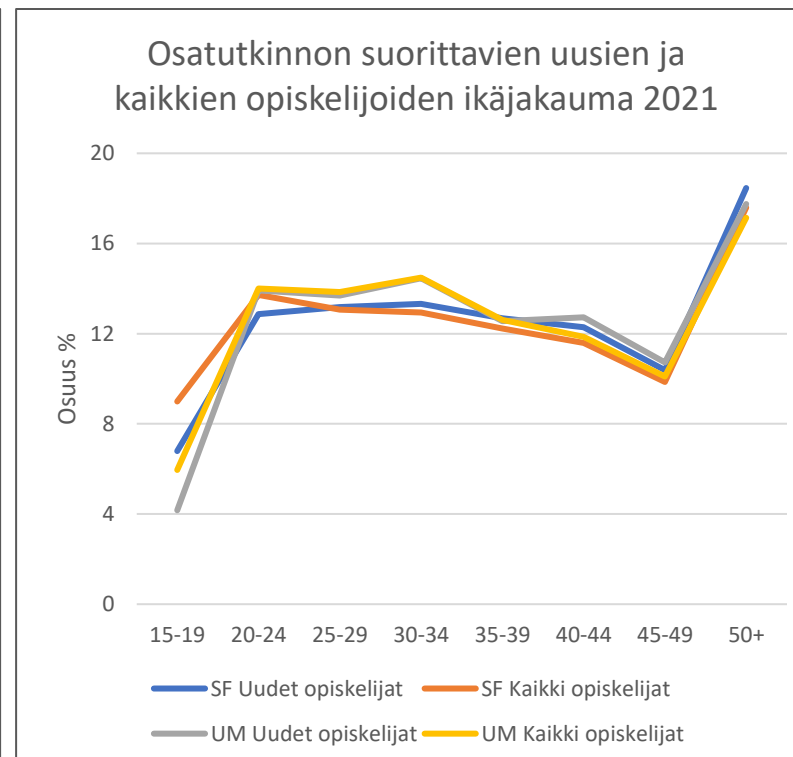
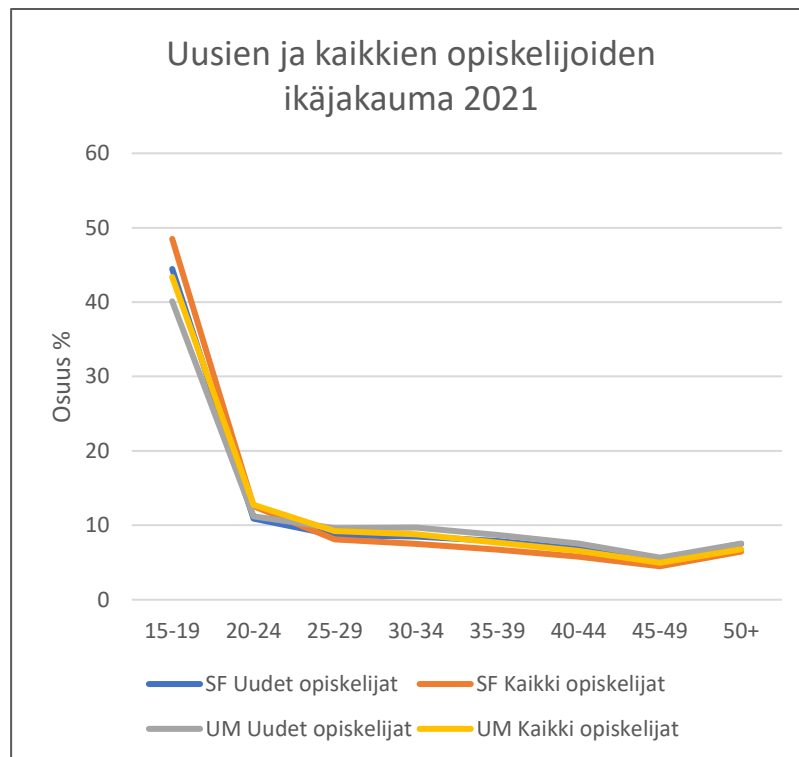
Rajaukset:

- tilastovuosi: 2021
- Tutkinnon laajuus: koko tutkinto / osatutkinto
- hallinnonala: Opetushallinto, pl. Työvoimakoulutus
- Koulutuksen alue: SF, UM

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ikäjakauma tutkinnon laajuuden mukaan

- Ammatillisen koulutuksen (kaikki tutkinnot) opiskelijoiden ikäjakaumassa korostuvat nuoret 15-19-vuotiaat*, joiden osuus on lähes puolet opiskelijoita sekä koko maassa että Uudellamaalla.
- Kuitenkin yli puolet ammatillisen koulutuksen opiskelijoista on yli 20-vuotiata.
- Osuus laskee iän noustessa, mutta yli 50-vuotaitakin opiskelijoita on lähes 7 %.
- Osatutkintoa suorittavien opiskelijoiden (noin 8 % kaikista opiskelijoista) ikäjakauma poikkeaa huomattavasti koko tutkintoa suorittavien ja kaikkien opiskelijoiden jakaumasta. Yli 50-vuotiaiden osuus on lähes viidennes ja 20-44-vuotiaiden osuudet ovat myös korkeita.
- Koko maan ja Uudenmaan ikäjakaumissa ei ole suuria eroja.

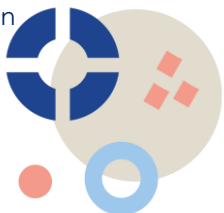

Lähde: Vipunen.

Rajaukset:

- tilastovuosi: 2021
- hallinnonala: Opetushallinto, pl. Työvoimakoulutus
- Tutkinnon laajuus: koko tutkinto / osatutkinto
- Koulutuksen alue: SF, UM,

*15-vuotiaiden osuus on marginaalinen

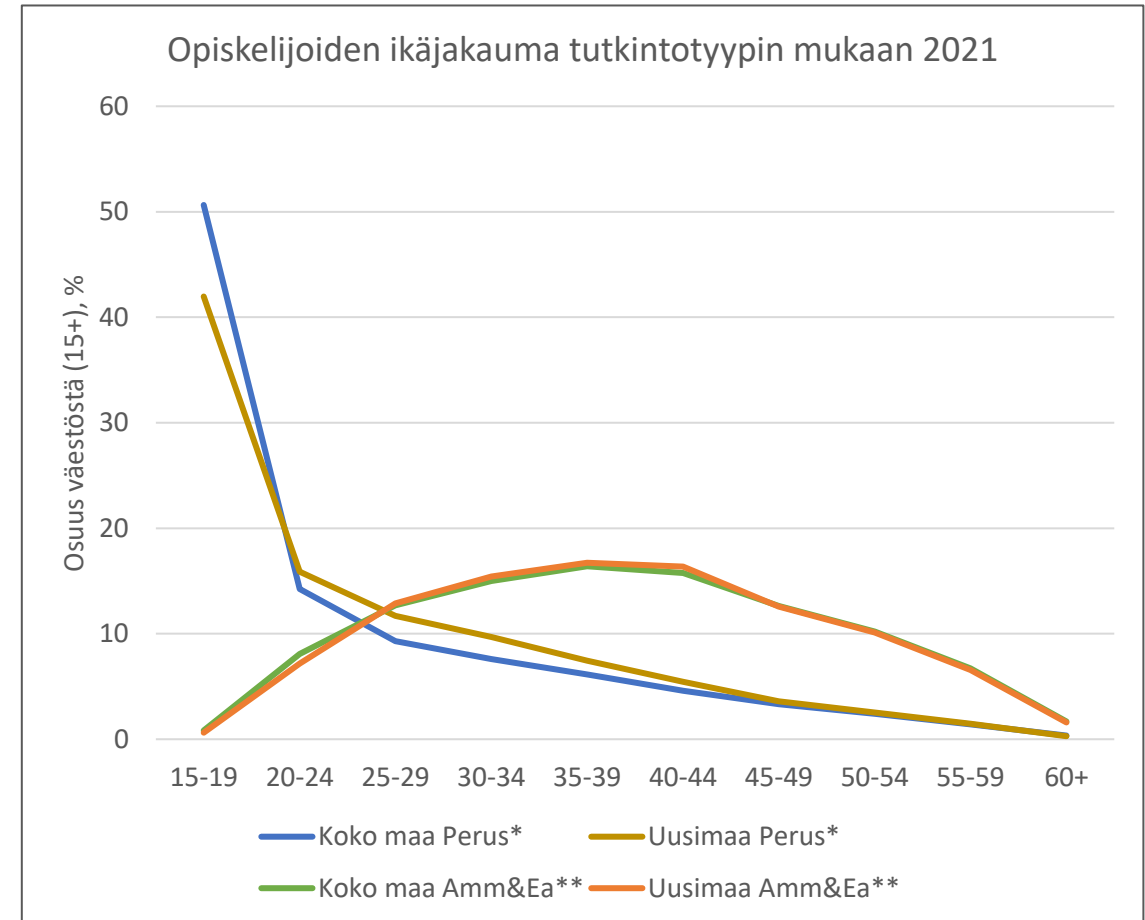
Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ikäjakauma tutkintotyyppin mukaan

- Amatillisen koulutuksen opiskelijoiden ikäjakauma eroaa erittäin paljon perustutkintoa suorittavien sekä ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suorittavien välillä.
- Perustutkintoa suorittavista yli puolet koko maassa ja yli 40 % Uudellamaalla on 15-19-vuotiaita. 20-24-vuotaiden osuus on lähes 15 %. Osuus alenee tasaisesti iän noustessa sekä koko maassa että Uudellamaalla.
- Ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavilla alle 20-vuotiaiden osuus on alle prosentti, mutta osuus kasvaa iän noustessa. Korkein osuus on 35-39-vuotiailla. Lähes kolme neljännestä opiskelijoista on 25-49-vuotiaita.
- Koko maan ja Uudenmaan välillä ei ole oleellista eroa ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suorittavien ikäjakaumassa.

Lähde: Vipunen.

Rajaukset:

- tilastovuosi: 2021
- hallinnonala: Opetushallinto, pl. Työvoimakoulutus
- Tutkintotyyppi: perustutkinto / ammatti- ja erikoisammattitutkinto
- Koulutuksen alue: SF, UM,

* Perustutkinto

** Ammatti- ja erikoisammattitutkinto

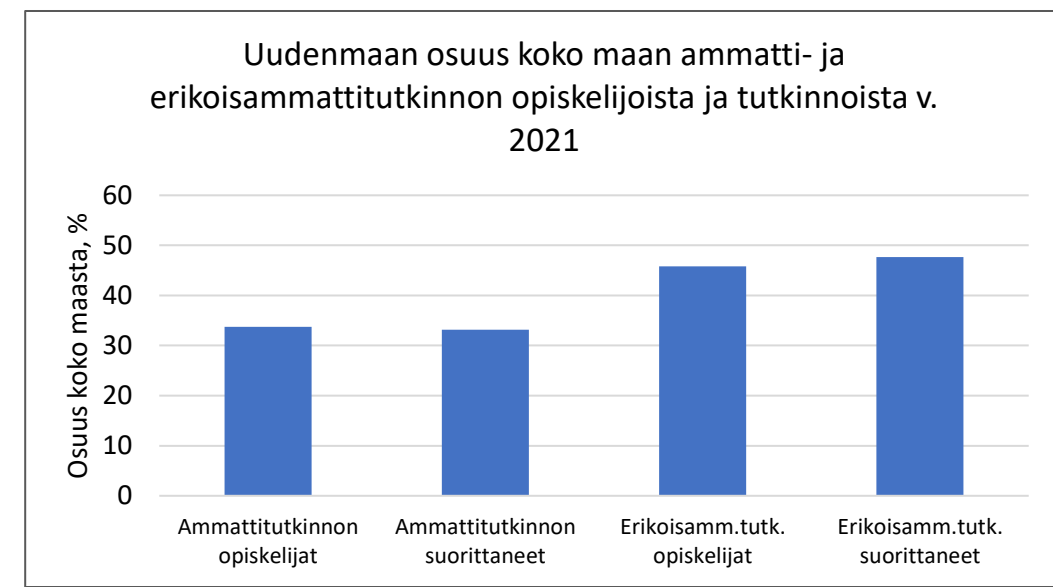
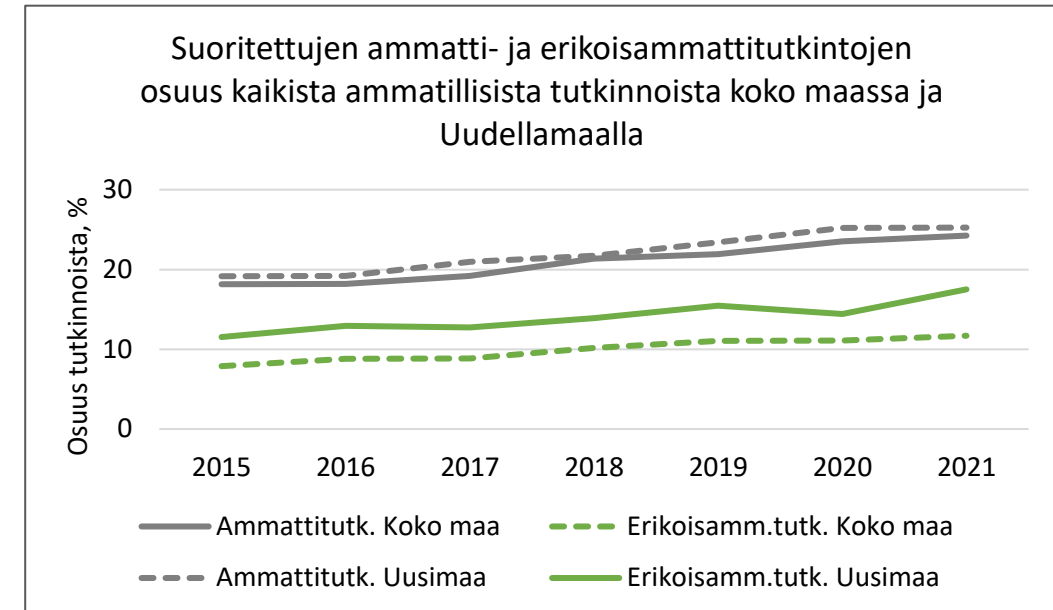
Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ammatillisessa koulutuksessa

- Ammatillisessa koulutuksessa suoritettavista tutkinnoista Uudellamaalla noin 25 % on ammattitutkintoja ja 18 % erikoisammattitutkintoja (v. 2021). Muut tutkinnot, osuus vajaa 60 %, ovat ammatillisia perustutkintoja. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osuus on kasvanut tuntuvasti vuodesta 2015.
- Ammattitutkintojen osuus kaikista ammatillisista tutkinnoista on Uudellamaalla samalla tasolla kuin koko maassa, mutta erikoisammattitutkintojen osuus on Uudellamaalla selvästi korkeampi kuin koko maassa.
- Ammatti- ja erikoisammattikoulutus ovat kestoltaan lyhyempiä kuin ammatillinen peruskoulutus. Siksi suoritettujen tutkintojen osuus on huomattavasti korkeampi kuin oppilaitoksessa kirjoilla olevien opiskelijoiden osuus.
- Uudenmaan osuus koko maan ammattitutkinnon opiskelijoista samoin kuin tutkinnon suorittaneista on suunnilleen kolmannes (v. 2021) eli samaa tasoa kuin kaikissa ammatillisissa opinnoissa.
- Sen sijaan erikoisammattitutkinnon opiskelijoista ja suoritetuista tutkinnoista Uudenmaan osuus on lähes puolet koko maan määrästä.

Lähde: Vipunen.

Rajaukset:

- Hallinnonala Opetushallinto, pl. työllisyyskoulutus
- Koko tutkinto (ei osatutkintoja)
- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot, kaikki ammatilliset tutkinnot

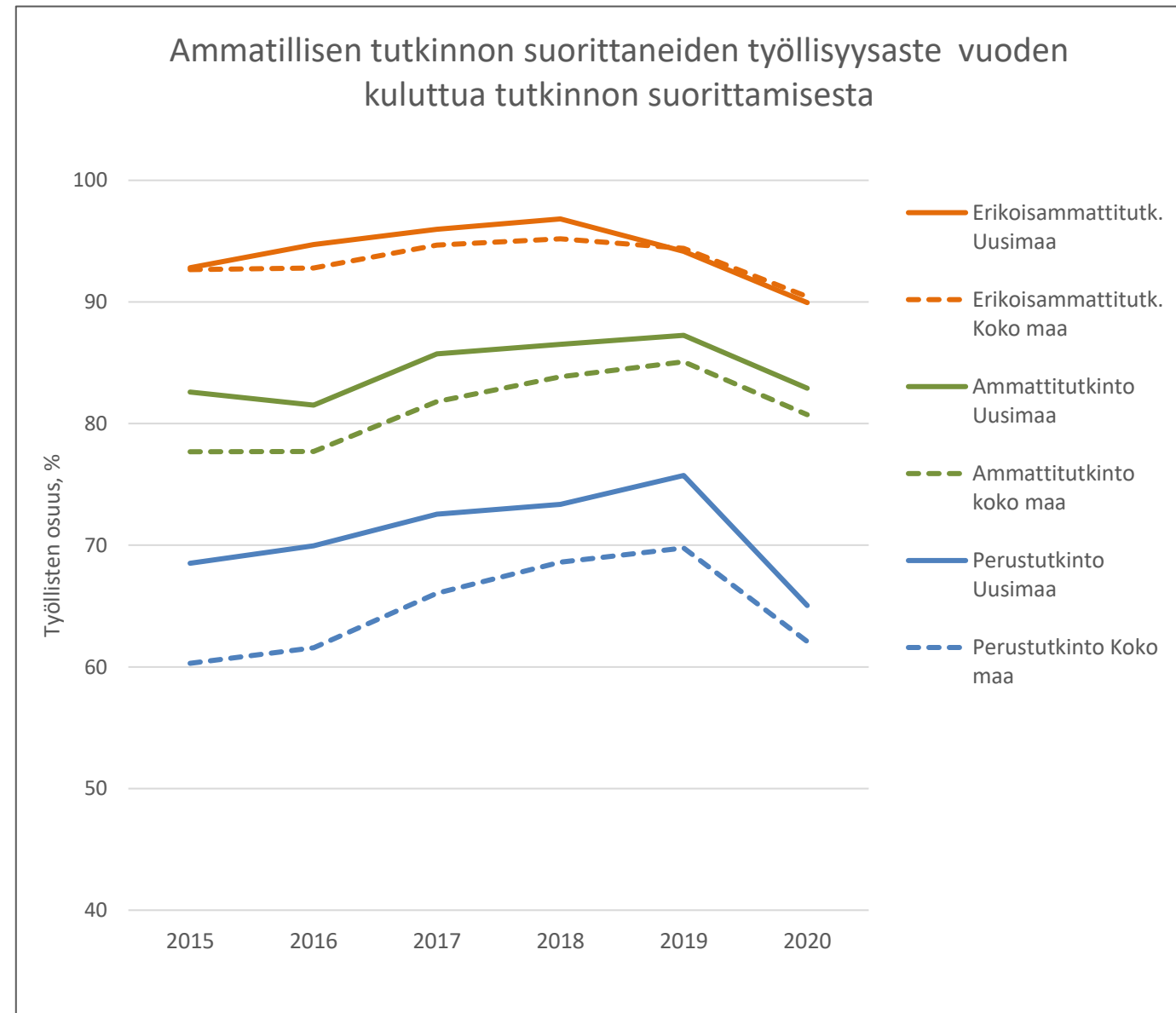
Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisyys valmistumisen jälkeen

- Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden pääasiallisen toiminnan jakauma selvitetään kattavasti tilanteesta yksi vuosi valmistumisen jälkeen. Kuviossa työllisyysaste esitetään tutkintotyypin mukaan Uudellamaalla ja koko maassa.
- Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisyys parani lähes kaikissa ryhmissä finanssikriisiä seuranneen taantumän jälkeen vuodesta 2015 vuoteen 2019.
- Vuonna 2020 trendit kääntyivät alaspäin, seurauksena korona-pandemiasta. Se heikensi kaikkien tutkinnon suorittaneiden ryhmien työllistymismahdollisuuksia. Erityisen jyrkästi työllisyys heikkeni perustutkinnon suorittaneilla. Uudellamaalla lasku oli jyrkempi kuin koko maassa.
- Uudellamaalla asuvien tutkinnon suorittaneiden työllisyysasteet olivat jakson aikana korkeampia kuin koko maassa, mutta ero kapeni vuosikymmenen loppua kohti. Suurin ero oli perustutkinnon suorittaneilla.

Lähde: Vipunen

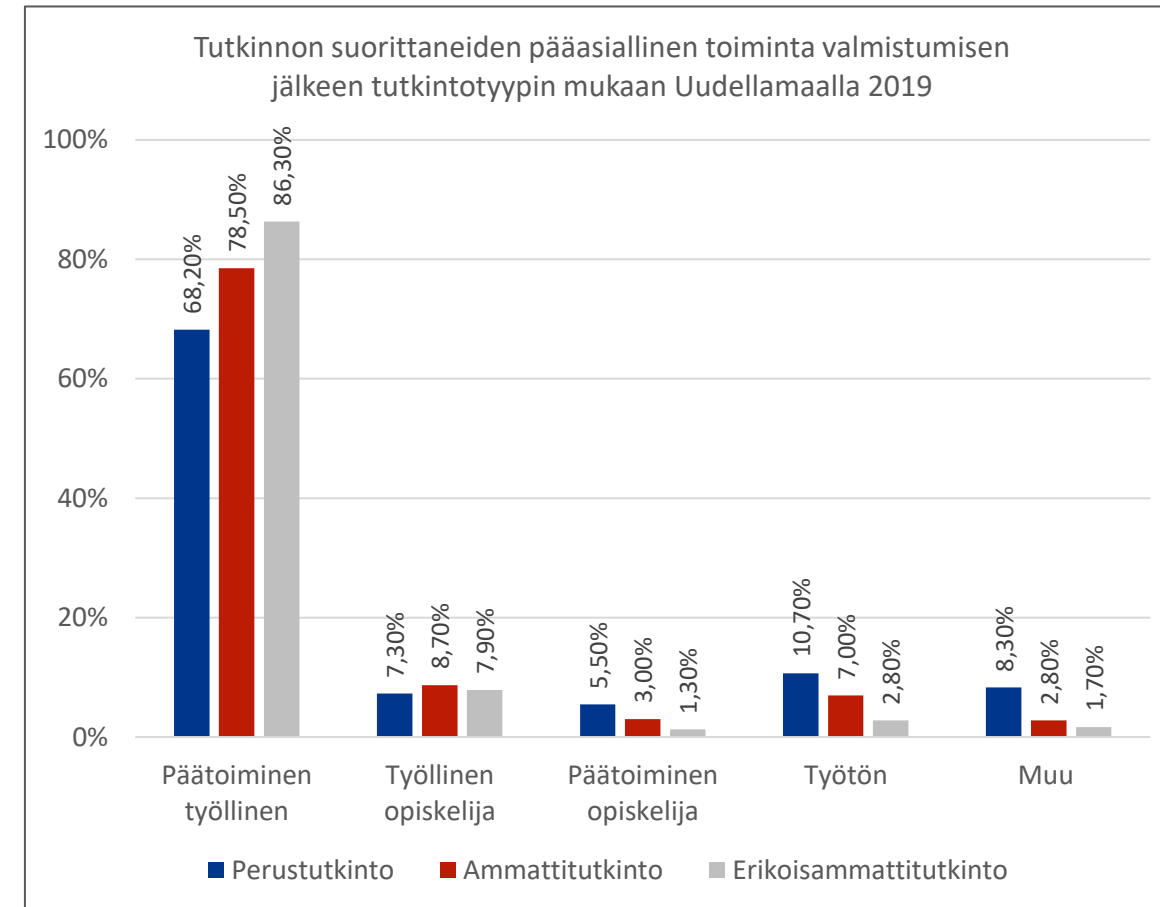
Rajaukset:

- Ammatillisen tutkinnon suorittaneet vuosi tutkinnon suorituksen jälkeen
- Tutkintotyyppi: ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto
- Asuinalue 1. v. tutkinnon jälkeen: koko maa / Uusimaa
- Kuviossa työlliset opiskelijat sisältyvät työllisiin

Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden pääasiallinen toiminta valmistumisen jälkeen eri tutkintotyypeillä

- Ammatillisen koulutuksen suorittaneiden pääasiallisen toiminnan jakaumaa kuvataan vuodelta 2019, jolloin valmistuneiden työllistymismahdollisuudet olivat parhaat 2010-luvun aikana. Se on myös toistaiseksi viimeinen ”normaali” tilastovuosi ennen pandemiaa. Vuonna 2020 työllisten osuus laski ja työttömien osuus nousi tuntuvasti, suurelta osin pandemian seurauksena.
- Ammatillisen perustutkinnon suorittaneista päätoimisia työllisiä oli 68 %, työllisiä opiskelijoita 7 % ja työttömiä 11 %. Vastaava työttömyysaste on 14 %.
- Ammattitutkinnon suorittaneilla päätoimisten työllisten osuus on 79 % ja erikoisammattitutkinnon suorittaneilla 86 %. Työttömien osuudet ovat 7 % ja 3 %. Nämä ryhmät koostuvat huomattavasti iäkkäämmistä työkäisistä kuin perustutkinnon suorittaneet.
- Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisyyttä valmistumisen jälkeen on verrattu koko työikäisen väestön vastaavasti koulutettujen työllisyyteen Uudellamaalla.
- Ammatillisen perustutkinnon suorittaneilla vastavalmistuneiden työllisyysaste oli selvästi alempi kuin koko työikäisellä väestöllä.
- Sen sijaan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon suorittaneiden työllisyysaste oli selvästi korkeampi vastavalmistuneilla kuin vastaavasti koulutetulla työikäisellä väestöllä.
- Voitaneen päätellä, että uusi ammatti- tai erikoisammattitutkinto on työmarkkinoilla arvostetumpi ja mahdollistaa paremmin työllistymisen kuin useiden vuosien takainen tutkinto.

Lähde: Vipunen

Rajaukset:

- Ammatillisen tutkinnon suorittaneet vuosi tutkinnon suorituksen jälkeen
- Tutkintotyyppi: perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinto
- Asuinalue 1 v. tutkinnon jälkeen: Uusimaa

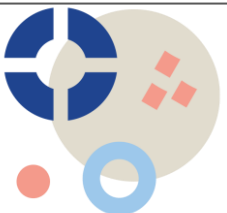
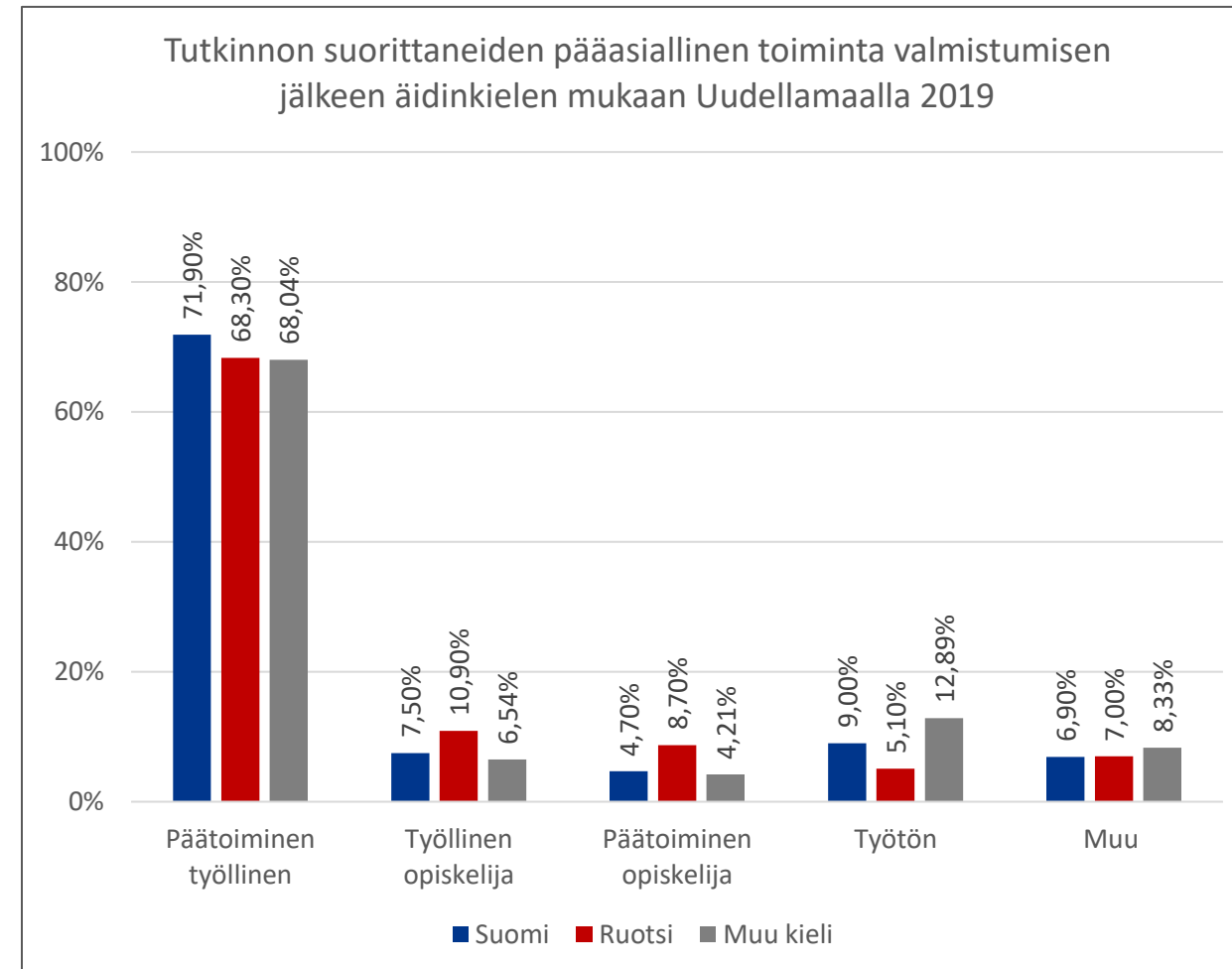

Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden pääasiallinen toiminta valmistumisen jälkeen eri kieliryhmissä

- Myös äidinkieli erottaa ammatillisen tutkinnon suorittaneita. Suomenkielisistä päätoimisia työllisiä on 72 %, kun ruotsin- ja muunkielisillä osuus on 68 %. Ruotsinkielisistä suuri osa opiskelee. Muunkielisistä työttömien osuus on muita korkeampi, 13 %.

Lähde: Vipunen

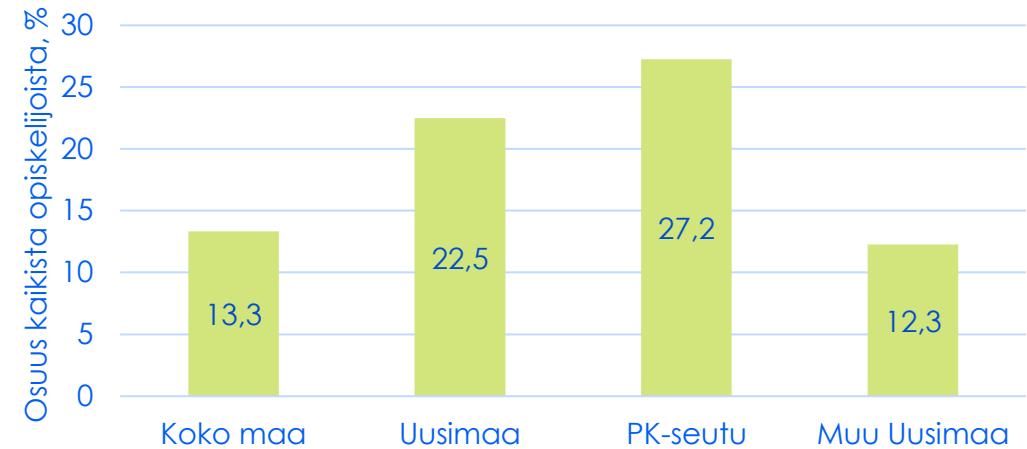
- Rajaukset:
- Ammatillisen tutkinnon suorittaneet vuosi tutkinnon suorituksen jälkeen
- Äidinkieli: suomi, ruotsi, muu
- Asuinalue 1 v. tutkinnon jälkeen: Uusimaa

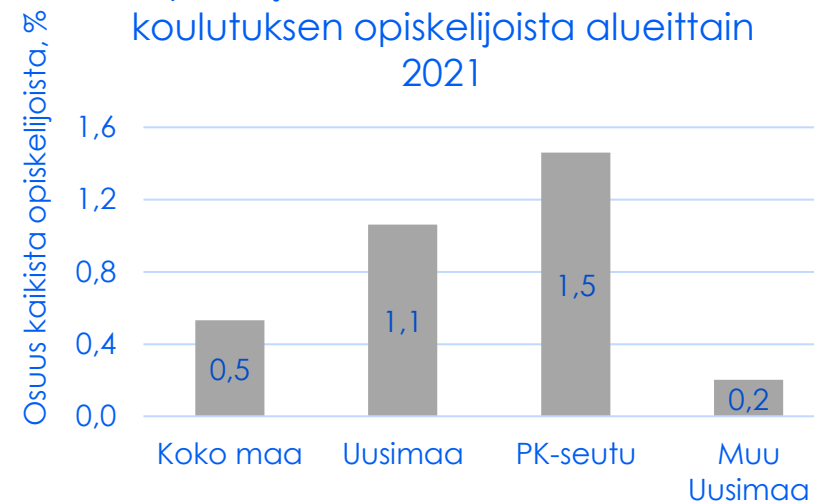
Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kielijakauma sekä englanninkielinen koulutus

- Ammatilliseen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden äidinkielen jakaumassa on erittäin suuret alueelliset erot.
- Äidinkieleltään muiden kuin suomen-, saamen- ja ruotsinkielisten osuus opiskelijoista on 13 % koko maassa, mutta 27 % pääkaupunkiseudulla, ja Uudellamaalla hieman vähemmän. Muun Uudenmaan osuus on samaa suuruusluokkaa kuin koko maan.
- Uusien opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden osuudet eivät poikkea oleellisesti kaikkien opiskelijoiden osuudesta.
- Englanninkielisen ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden osuus on varsin pieni suhteessa muunkielisten osuuteen opiskelijoista: Koko maassa 0,5 % ja pääkaupunkiseudulla 1,5 % opiskelijoista osallistuu englanninkieliseen koulutukseen. Muiden vieraiden kielten kuin englannin osuus ammatillisessa koulutuksessa on marginaalinen.
- Englanninkielisen koulutuksen opiskelijoiden äidinkieli on muu kuin kotimainen kieli erityisesti PK-seudulla (92 %), mutta muualla maassa osallistujista kohtalainen osuus on suomen- ja ruotsinkielisiä.
- Käytännössä valtaosa muunkielisistä opiskelijoista osallistuu suomen- tai ruotsinkieliseen opetukseen. Näissä koulutusohjelmissa annetaan joissakin oppilaitoksissa myös jonkin verran vieraskielistä opetusta englanniksi sekä mm. venäjän ja arabian kielillä.
- Kuitenkin pääosa ammatilliseen koulutukseen osallistuvista muunkielisistä pystyy opiskelemaan suomeksi tai ruotsiksi koulutaustan ja useiden vuosien maassa asumisen vuoksi.

Muun kuin suomen- ja ruotsinkielisten osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijoista alueittain 2021

Englanninkielisen koulutuksen opiskelijoiden osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijoista alueittain 2021

Lähde: Vipunen.

Rajaukset:

- hallinnonala: Opetushallinto, pl. työvoimakoulutus
- Koulutuksen alue: SF, UM, PKS, muu UM
- Äidinkieli: suomi (&saame), ruotsi, muu
- Koulutuksen kieli: englanti, kaikki kielet

Yhteenvetoa ja johtopäätöksiä

- Uudenmaan osuus ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden ja kaikkien opiskelijoiden määrästä vastaavat suunnilleen 16-29-vuotiaiden väestöosuutta koko maasta.
- Opiskelupaikkojen kokonaismäärä suhteutettuna potentiaalisten opiskelijoiden määrään on Uudellamaalla kohtuullisen hyvin tasapanossa suhteessa koko maahan. Epätasapainoa voi kuitenkin esiintyä tietyillä opintoaloilla.
- Uudellamaalla ammatillisen koulutuksen opintoalat painottuvat palvelualoille sekä tietojenkäsittelyyn ja tietoliikenteeseen enemmän kuin koko maassa, mikä heijastaa maakunnan työpaikkarakennetta ja siihen perustuvaa työvoiman kysyntää.
- Ammatillisessa koulutuksessa ammatti- ja erikoisammattitutkinnon opiskelijat poikkeavat iän ja tutkinnon jälkeisen työllistymisen suhteen perustutkinnon opiskelijoista. Edellisten ryhmien opiskelijat ovat vanhempia, ja suuri osa täydentänee opintoja työuran keskellä. Perustutkinnon suorittajista suuri osa opiskelee peruskoulun jälkeistä tutkintoa ja hakeutuu sen jälkeen työuralle.
- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneiden työllisyysasteet ovat korkeita ja työttömyysasteet matalia (erityisesti erikoisammattitutkinnon suorittaneilla) vuosi tutkinnon jälkeen. Ero ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllisyysasteeseen verrattuna on erittäin suuri.
- Työllistymisluvut osoittavat, että ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneelle osaavalle ammattityövoimalle on paljon kysyntää Suomen työmarkkinoilla. Sen sijaan perustutkinnon suorittaneiden hidas työllistyminen talouden korkeasuhdanteessa (v. 2019) herättää kysymyksiä ammatillisen perusopetuksen tasosta sekä tutkinnon jälkeisestä osaamisesta.
- Vieraskieliset (muu kuin suomi, saame tai ruotsi) opiskelijat opiskelevat pääasiassa suomenkielisissä koulutusohjelmissä, ja vain pieni osa opiskelee englanninkielisissä ohjelmissä, jota on erittäin vähän. Suomenkielisissä koulutusohjelmissä annetaan joissakin oppilaitoksissa myös jonkin verran vieraskielistä opetusta.
- Vieraskielisistä ammatillisen tutkinnon suorittaneista suuri osa oli työttömänä (13 %) tai työvoiman ulkopuolella (8 % pl. opiskelijat) vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen vuonna 2019. Osuudet ovat kuitenkin pienentyneet edellisiin vuosiin verrattuna.
- Vieraskielisten korkea työttömyys ja työvoiman ulkopuolisuus vuosi tutkinnon jälkeen herättää kysymyksiä yhtäältä vieraskielisten opiskelijoiden kielitaidon tasosta opintojen aikana ja toisaalta tasa-arvoisuudesta työmarkkinoilla.

